

מבול

לואיס בוקאס וסרז'ה גרובין

להקת מחול בת-שבע

ב־1994 ימלאו ללהקת מחול בת-שבע 30. במשך השנים היה החיפוש הבלתי נלאה אחר סגנון, דרכי הבעה וכוונים חדשים, אחד מסימני ההיכר של הלהקה. ניכר היה בה חותמו של כל אחד ממנהליה האמנותיים, למין מייסדת הלהקה הגב' **מרתה גרהאם** ועד מנהלה הנוכחי. הדינמיות של הלהקה וחיוניות הרקדנים השאירו תמיד רושם עז על יוצרים, מבקרים וקהל ברחבי העולם.

תקופה חדשה החלה מאז מונה, לפני כשנתיים, הכוריאוגרף **אוהד נהרין** למנהל אמנותי. זו הפעם הראשונה מזה שנים שממלא תפקיד זה אדם שאינו רקדן בלבד, אלא גם כוריאוגרף יוצר. לצידו התגבשה קבוצה ייחודית של רקדנים איכותיים בעלי אמירה אישית ומגוון של כישרים. הרפרטואר הנוכחי של הלהקה מורכב בעיקר מיצירותיו של נהרין ולצידן עבודות משל יוצרים חדשניים ואיכותיים, ישראלים וזרים.

עם מינויו של נהרין הוקם גם '**אנסמבל בת-שבע**' – להקת בת צעירה שנועדה להקים עתודת רקדנים ללהקה הבוגרת, לקדם את היצירה הישראלית ולטפח קהל מחול צעיר ברחבי הארץ.

ב־1992 ממסדת בת-שבע את מקומה כלהקה 'מספר אחת' בישראל ומוזמנת בפעם השלישית ברציפות להעלות יצירה של אוהד נהרין, בבכורה עולמית, בפסטיבל ישראל ירושלים. ב־1992 קובעת בת-שבע את מקומה כאחת הלהקות החשובות בעולם ומשתתפת בשני פסטיבלים יוקרתיים: **פסטיבל הולנד ופסטיבל המחול של מונפלייה**.

בת-שבע ב־1992, בהנהגתו של אוהד נהרין, היא להקה בינלאומית, עכשווית ונועזת הצועדת לקראת המאה העשרים ואחת תוך יחס של כבוד לטכניקה, ליסודות המחול ולמייסדיה.

מנהל אמנותי: אוהד נהרין, מנהלת כללית: מירה אידלס

מנהלות חזרות: מלני ברסון, מארי קז'יווארה, מורה הלהקה: ג'יי אוגן, מורים אורחים: דוד דביר, אוהד נהרין, מארי קז'יווארה.

אנסמבל בת-שבע, מנהלת אמנותית: איריס להד.

רקדנים: שרון אייל, דילן אלמור, אריאן אנדרסון, מלני ברסון, סוניה ד'אורליאנס ג'סט, חנה וויסמן, סנדרה וולוביץ ויסמן, תמי ויניג, ארנון זלוטניק, רותית זלטיין, דויד טיטצ'נל, יוסי יונגמן, יובל פיק, מארי קז'יווארה, פטר רומבוסט.

עוזרת למנהל אמנותי: נעמי בלוח פורטיס, מנהלת שווק ומכירות: גבי מושביץ', ניהול הפקה והצגה: איריס בובשובר, מנהל במה: מוטי קצב, חשמלאי ראשי: גדי גליק, קול: דני קוריטו, תלבושות: חמדה זולטה, מלתחנית: קלרה שלם, מנהלת חשבונות: לאה סורקין, מזכירת הלהקה: אורית נצר, מחלקת מנויים: אורית אלדר, יחסי ציבור: אורה לפידות, צלמים: גדי דגון, שוש קורמוש, פיזיותרפיסטית: חני אלון, פסנתרנים: תמרה גרוברמן, אירמה ליבניוב, עיצוב גרפי: מיכל מילר.

ועד מנהל: נשיא כבוד: ביל סטרום, יו"ר הועד: לני רקנאטי, חברי הועד: גיל גולדפיינ, בני גלעד, נחמיה דגן, נאוה דיסנצ'יק, אברהם דן, ליאורה חכמי, מיכה טל, נילי כהן, ביל סטרום, פרופ' מיכאל סלע, רון קליימן, נורברט רובינשטיין.

פטרונים: אורי ושירה גרבנאו, ליאורה חכמי, עפרה יצחקי, 'סופרפארם', אחים עופר בע"מ, זלמה ונורברט רובינשטיין, רחל רוזנברג, לורי ולני רקנאטי.

להקת מחול בת-שבע נתמכת על-ידי משרד החינוך והתרבות, קרן תרבות אמריקה-ישראל ועיריית תל-אביב יפו. משכנה של להקת בת-שבע במרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון, נווה צדק, תל-אביב.

אוהד נהרין מנהל אמנותי

"גופניות ברמה עליונה, מוסיקליות מלידה, חושניות, העזה, כנות" הם מקצת הביטויים שהרעיפה הביקורת על יצירותיו של אוהד נהרין.

הוא נולד בישראל והחל את הכשרתו כרקדן בבתי-שבע.

לאחר שלמד בג'וליאד ורקד אצל מרתה גרהאם ואצל מוריס בז'אר הקים להקה משלו בניו-יורק. ב-1990 מונה למנהל האמנותי של להקת מחול בתי-שבע.

לצד עבודתו האינטנסיבית עם בתי-שבע יוצר נהרין, דרך קבע, גם עבור להקות נוספות ברחבי העולם. הוא יצר ויצור עבור תיאטרון המחול של הולנד בניהולו של ירי קיליאן, בלט פרנקפורט בהנהלתו של ויליאם (בילי) פורסיית, בלט קולברג בניהולו של מטס אק, לונדון קונטמפוררי דנס ועוד ועוד.

יצירותיו של נהרין המוצגות ברחבי העולם מתקבלות בהתלהבות והערצה ע"י הקהל והמבקרים כאחד.

problem with the fact that i live only once. I feel blessed that I wasn't born in Biafra, neither a Bedouin woman who had her clitoris removed.

One of the critics described your work as follows: 'If you could hold one of Ohad Naharin's dances in your hand, it would feel smooth. Think of a polished stone, it looks like a piece of secret sculpture, but hurl it and it becomes a weapon.' (Deborah Jowitt, Village Voice)

This sounds, like poetry. I like dancers to be on the shifting point and to enjoy it. It gives right away a different quality of movement and opens a wide range of possibilities. I hope that this standing on the threshold of an abyss, on the stumbling point, comes through in 'MABUL'.

Like whom would you like to create? Who influences you?

I would like to create dances like Calvino writes and like Aretha Franklin sings. I would like to dance the way Miro paints.

Translated by **Cloude Aviram**

Excerpts from an interview with Ohad Naharin held by Itzik Weingarten during rehearsals on 'MABUL'

The Company dances 'MABUL' with an exquisite power as if they were inventing the dance on a spare of the moment. How does this happen?

I am influenced by the dancers I work with and identify with them.

I become each one of them. The fusion of the two of us creates something which is specific for the individual dancer.

I am a bit of a Woody Allen's 'Zelig'.

At some point I let the dancers change directions and dynamics in the movement that I have created. What happens, at times, is a chaos which can never be foreseen. I let the chaos take over in the work process. It is like taking a child's glass ball, with a snow scene, that you turn upside down. I enjoy this upside down procedure. Chaos for me is a positive element. You then come to the point when a choice has to be made. The stage where a clear decision is taking place, sort of a dictatorial decision.

In this explosive energy, the dancers seem to be restraint and calm, very light and yet at the same time sharp as a razor. Do you speak with them about emotions?

Hardly so, I tell them to behave, to act, not to dance. When you think about an action you don't think about yourself and that makes the narcissism disappear. Dancers are beautiful people, therefore they shouldn't try or wish to be beautiful because that risks making them look cute. On the contrary, they should be crazy, full of lust, clear and concentrated. They should dance like a panther at the peak of his senses who is in pursuit of another animal.

The image of hunting for prey means for the dancer to turn his technique into a second nature, not into an attitude that he acquired at ballet school. To me it is important that the dancer leaves his schooling behind. I believe that a dancer should reveal himself as an interesting and fascinating individual. They should encompass virtuosity with humanism.

When you think of 'MABUL'...

When I think of 'MABUL' I think about an unending situation. This work is like a yard of a river-bed. Not entirely, but a yard of a river-bed where innumerable things happen. Many forces of gravity are at play.

The gravity feeling is a shock for the human being and ever since we try to stand up right. In a flowing river additional forces are at work. Not only gravity towards the ground but also to the sideways, backwards, forwards, multi-gravitation. All these I bring to the stage and either become their slave or fight them. It is all under my control.

Does the use of text in "MABUL" mean a desire to make a clearer statement?

In the past I hid myself behind: 'I dance, I don't talk'. Today I tend more to make a statement. I am taking a position but at the same time I consider my opinions as fragile. They can be changed any minute. 'MABUL' is more optimistic than any other creation of mine. I have exaggerated my optimism since I don't consider myself to be a happy person I have a very serious

קטעים מתוך ראיון שערך איציק ויינגרטן עם אוהד נהרין במהלך העבודה על "מבול".

הרקדנים רוקדים את הריקוד שלך במלוא העוצמה כאילו הם יצרו אותו הרגע. איך עושים את זה?

אני מושפע מהרקדנים שנמצאים איתי ומזדהה איתם. אני הופך לכל אחד מהם. בסינטיזה של שנינו, אני יוצר משהו שהוא ספיציפי לבן אדם הזה. אני קצת זליג של וודי אלן.

בקטע מסוים הרשיתי לרקדנים לשנות כיוונים ודינמיקה בחומר התנועתי שיצרתי. מה שהתרחש היה כאוס שאינו צפוי אף פעם, שאינו מתווק. אני נותן לכאוס להשתלט על תהליך העבודה. זה כמו לקחת קופסת-שלג, צעצוע של ילדים, ולהפוך אותה. אני נהנה להפוך את הקופסה. כאוס הוא בשבילי דבר חיובי עד שמגיע שלב הבחירה, שלב ההחלטה הדיקטטורית.

בתוך האנרגיה המתפוצצת הזאת, הרקדנים נראים מאופקים ושלווים, קלים מאוד אך חדים כתער. אתה מדבר איתם על רגשות?

כמעט ולא. אני אומר להם: תתנהגו, תפעלו, אל תרקדו. כשאתה חושב על פעולה אתה לא חושב על עצמך ואז הנרקיסים נעלם. רקדנים הם אנשים יפים ולכן אסור להם לנסות או לרצות להיות יפים כי התוצאה תהיה מתקתקה. להיפך, עליהם להיות מטורפים, בעלי תשוקה, ברורים ומרוכזים. שירקדו כמו פנתר שדולק אחרי חיה כשכל החושים שלו מגורים. הדימוי של לצאת לטרף, לגבי רקדן, זה להפוך את הטכניקה לטבע שלו, לאינסטינקט שלו. לא דבר שלמד בבית הספר. חשוב לי שהרקדנים יתרחקו מבית הספר שלהם. חשוב לי לחשוף את הרקדנים כאינדיבידואלים מעניינים וכאנשים מרתקים שהם שילוב מכסימלי של וירטואוזיות עם אנושיות.

כשאתה חושב על מבול...

כשאני חושב על מבול אני חושב על מצב, מצב שאין לו סוף. העבודה הזו היא מְטָר של נהר. לא נהר כולו אלא מְטָר של נהר שבו מתרחשים אינספור דברים, אינספור כוחות משיכה. מכוח המשיכה הרגיל אנחנו חוטפים את המכות הקשות ביותר ומנסים להזדקף. בנהר שוצף יש כוחות נוספים, הרבה גרביטציות, לא רק משיכה לאדמה אלא גם לצדדים, קדימה ואחורה. את כל אלו אני מביא לבמה. משתעבד להן או נלחם בהן, זה בידי.

בשימוש בטקסט ב"מבול" יש רצון לנקיטת עמדה ברורה יותר?

פעם התחבאתי מאחורי: "אני רוקד, אני לא מדבר". היום אני יותר ויותר נוקט עמדה. אני נוקט עמדה אך מתייחס לדעות שלי כאל דבר רעוע שיכול להשתנות.

ב"מבול" יש יותר אופטימיות מבכול יצירה אחרת שלי. הגזמתי באופטימיות על אף שמטבעי איני אדם שמח. יש לי בעיה רצינית מאוד עם זה שאני חי רק פעם אחת. אבל אני מברך על זה שלא נולדתי בביאפריה ושלא נולדתי בדואית שחתכו לה את הדגדגן.

ציטוט מתוך אחד הדברים הנפלאים שנכתבו על עבודתך אומר: "אם תאחז באחד מהמחולות של נהרין בידך, התחושה תהיה חלקה, כמו אבן מלוטשת, היא נראית כמו פסל נסתר. אבל זרוק אותה - היא הופכת לנשק..." (דבורה ג'ואט, ווילג' וויס)

זה נשמע כמו שירה.

אני אוהב שרקדנים נמצאים על נקודת המעידה ונהנים ממנה. זה נותן מיד איכות אחרת של תנועה ופחות עולם שלם של אפשרויות. אני מקוה שתחושת הסכנה של עמידה על פי תהום, על נקודת המעידה עוברת גם ב"מבול".

כמו מי אתה רוצה ליצור? מי משפיע עליך?

אני רוצה ליצור ריקודים כמו שקאלוינו כותב וכמו שארתה פרנקלין שרה. אני רוצה לרקוד כמו שמירו מצייר.

OHAD NAHARIN ARTISTIC DIRECTOR

'Physically superb, natural musically, sensualness, boldness and sensitivity' are some of the many characteristics critics have used to describe Ohad Naharin and his choreography.

Born in Israel and trained as a dancer with Batsheva, Mr. Naharin continued his study at Julliard. After performing with the Martha Graham and Maurice Bejart companies he made his choreography debut in 1980.

In 1990 he was appointed as the Artistic Director of the Batsheva Dance Company.

In addition to creating new works for Batsheva, Mr. Naharin extensively develops choreography for companies around the world.

His works, both critically and popularly acclaimed, can be seen at the Nederlands Dans Theater directed by Jiri Kylian, the Frankfurt Ballet directed by William (Bili) Forsythe, the Cullberg Ballet directed by Mats Ek, London Contemporary Dance and more.

BATSHEVA DANCE CO.

In 1994 the Batsheva Dance Company will celebrate its 30th anniversary.

Batsheva has always been on the forefront of dance, exploring directions in movement and style, distinctly characterized by each artistic director beginning with founder **Martha Graham**. Audiences and critics alike are continuously impressed with the Company's dynamic nature and the vitality of the dancers.

1990 marks the beginning of a new era for the Company with the nomination of **Ohad Naharin** as Artistic Director. For the first time in many years the Artistic Director is not only a dancer, but also a choreographer and creator. A group of individually unique and talented dancers performs the Company's repertory largely composed of Naharin's choreography. Other dances include works by leading innovative choreographers from Israel and abroad.

Naharin has also founded the **Batsheva Ensemble** which trains dancers who will later join Batsheva, encourages young choreographers to develop original Israeli dance, and performs across the nation.

Batsheva is now considered Israel's leading contemporary dance company and is the only one commissioned to create a new work for the Israel Festival Jerusalem for three consecutive years. Batsheva Internationally acclaimed, will participate in two major festivals this summer: **The Holland Festival and The Festival Danse International Montpelier**.

Today's Batsheva, led by **Ohad Naharin**, enters the 21st Century as a contemporary, innovative and internationally acclaimed company. Its strong foundations from the past have built the bridge for the future.

Artistic Director: Ohad Naharin General Manager: Mira Eidels

Rehearsal Directors: Melanie Berson, Mari Kajiwaru Company Teacher: Jay Augen Guest Teachers: David Dvir, Ohad Naharin, Mari Kajiwaru.
Batsheva Ensemble, Artistic Director: Iris Lahad.

Dancers: Orjan Andersson, Melanie Berson, Sonia D'Orleans Juste, Dylan Elmore, Sharon Eyal, Mari Kajiwaru, Yuval Pick, Peter Rombouts, David Titchnell, Tami Vinig, Sandra Volovich Weissman, Hanna Waisman, Yossi Yungman, Ronit Zlatin, Arnon Zlotnik.

Assistant Artistic Director: Naomi Bloch Fortis, Marketing & Sales Manager: Gabi Moshewitz, Production Stage Manager: Iris Bovshover, Stage Manager: Moti Katsav, Chief Electrician: Gadi Glik, Sound: Danny Koryto, Costumes: Hemda Zolta, Wardrobe Mistress: Klara Shalem, Accountant: Lea Sorkin, Company Secretary: Orit Netzer, Subscribers Dep.: Orit Eldar, Public Relations: Ora Lapidot, Photographers: Gadi Dagon, Shosh Kormosh, Physiotherapist: Hani Alon, Pianists: Tamara Gruberman, Irma Livnov, Graphic Design: Michal Miller.

Board of Directors: Honorary President: Bill Strum Chairman of the Board: Lenny Recanati Members of the Board: Nili Cohen, Nehemia Dagan, Avraham Dan, Nava Dissentshik, Beni Galed, Gill Goldfine, Leora Hackmey, Ron Klajman, Norbert Rubinstein, Prof. Michael Sela, Bill Strum, Micha Tal.

Patrons: Shira & Uri Grebenau, Leora Hackmey, Ofra Izchaki, Offer Bros. LTD, Lorry & Lenny Recanati, Zelma & Norbert Rubinstein, Rachel Rozenberg, 'Super-Pharm'.

MABUL

By Ohad Naharin

Music Vivaldi(*), John Zorn

Arvo Part, Livingston & Evans Ray,
Carl Orff

Costumes Design: Rakefet Levy

Light Design Bambi

Sound Design Danny Koryto

*Performed by James Bowman

& The Academy of Ancient Music.

Dancers Orjan Andersson,
Melanie Berson, Sonia D'Orleans Juste,
Dylan Elmore, Sharon Eyal,
Mari Kajiwara, Yuval Pick,
Peter Rombouts, David Titchnell,
Tami Vinig, Sandra Volovich Weissman,
Hanna Walsman, Yossi Yungman,
Ronit Zlatin, Arnon Zlotnik.

Countertenor Peter Rombouts

Vocal coaching Mira Zakai

Adaptation of 'Nisi Dominus'

Arnon Zlotnik

Costumes execution Anna Bargiel,
Shaul Aharoni, Batsheva's workshop
Decor execution 'Dream Industries'

Thanks to Arik Levy & to Zahi Rolnik
Originally commissioned by
the Israel Festival Jerusalem 1992 .

מבול

מאת אוהד נהרין

מוסיקה ויואלדי (*), ג'ון זורן

ארוו פארט, קרל אורף, ליווינגסטון ואונס ריי

עיצוב תלבושות רקפת לוי

עיצוב תאורה במבי

עיצוב סאונד דני קוריטו

* בביצוע ג'יימס באומן

ו'האקדמיה למוסיקה עתיקה'.

רקדנים שרון אייל, דילן אלמור,

אריאן אנדרסון, מלני ברסון,

סוניה ד'אורליאנס ג'סט, חנה וויסמן,

סנדרה וולוביץ ויסמן, תמי ויניג,

ארנון זלוטניק, רונית זלטין,

דויד טיטצ'נל, יוסי יונגמן,

יובל פיק, מארי קזיווארה,

פטר רומבוטס

קונטרטנור פטר רומבוטס

הדרכה קולית מירה זכאי

עיצוב ל'ניסי דומינוס' ארנון זלוטניק

ביצוע תפאורה 'הנדסת חלומות'

ביצוע תלבושות שאול אהרונזי אנה ברגיאל

מתפרת בת-שבע

תודה לאריק לוי ולצחי רולניק

בהפקה משותפת עם

פסטיבל ישראל ירושלים '92.

להקת מבול בת-שבע

יחיאלי 6 תל אביב 65149

טל. 03-5171471

פקס. 03-660231

BATSHEVA DANCE CO.

6 Yechiely St. Tel Aviv 65149

Tel. 03-5171471

Fax. 03-660231

